

Verslag van de
BESLUITRONDE POLITIEKE AVOND
inzake het
Rekenkamerrapport dossierbeheer
van de
Gemeenteraad Nijmegen
d.d. 12 december 2012

Aanwezig zijn

de leden: Dhr. Busschops (Nijmeegse fractie), dhr. Krijger (PvdA), dhr. Reinhoudt (GroenLinks), dhr. Eigenhuijsen (VVD), dhr. De Wit (D66) en dhr. Van Hooft (SP)

Voorzitter: mw. De Baedts

Griffier: mw. Van den Hooge

Wethouders: dhr. Jeene en mw. Kunst

De **voorzitter**: Welkom op de politieke avond van 12 december 2012. Het is 19.00 uur. Wij zitten in de Barbarossakamer en we gaan het hebben over het Rekenkameronderzoek Dossierbeheer en het Raadsvoorstel Intrekking Besluit Archiefverordening 2003 en vaststelling nieuw besluit nieuwe Archiefverordening 2013. Wij hebben een uur de tijd voor deze bespreking en er zijn voor dit onderwerp geen insprekers geweest. Aan tafel zitten de heer Busschops van de Nijmeegse fractie, de heer Krijger van de PvdA, de heer Reinhoudt van GroenLinks, de heer Eigenhuijsen van de VVD, de heer De Wit van D66 en de heer Van Hooft van de SP. Naast mij zitten de portefeuillehouders de heer Jeene en mevrouw Kunst. Het doel van deze bespreking is, wat betreft het Rekenkamerrapport, opinievorming en het eventueel geven van een behandeladvies. Op het voorblad is hierover een nadere toelichting opgenomen die ik hier niet zal herhalen. Aan het einde van deze kamerbespreking zullen wij stilstaan bij een eventuele vervolgbehandeling. Het doel van deze bespreking is, wat betreft het raadsvoorstel, een behandeladvies geven voor de besluitronde. Wie kan ik het woord geven? De heer Busschops.

De heer **Busschops**: Dank u wel voorzitter. Er ligt weer een mooi rapport voor ons met de titel Geen metertje op het dashboard en oorzaken van tekortschietend dossierbeheer. Een rapport van de Rekenkamer met onomstotelijk vaststaande conclusies dat er werk aan de winkel is. De dossiers zijn bekeken op toegankelijkheid, volledigheid en authenticiteit en er zijn toch wel wat gebreken geconstateerd. Nu zou je op zich zeggen: "Dat is niet zo'n probleem", maar als we kijken naar alle eerdere onderzoeken en alle eerdere toezeggingen van voorgangers van deze portefeuillehouders dan is er telkens beterschap beloofd. Zoals de portefeuillehouder ook weet, hebben wij bij eerdere discussies rondom het dossier Waalsprong ook oproepen gedaan als: "Maak je dossiers op orde, kijk of je naar een kwaliteitssysteem kunt gaan." Er zijn problemen die hierdoor veroorzaakt worden. Hoe kunnen we als raadsleden ons werk goed doen? Hoe zit het met rechtmatigheid en

doelmatigheid? Kortom, we willen wel dat we weten waar we op sturen en wij hopen ook dat het college weet waar het op stuurt. De reactie van het college ziet er wat dat betreft hoopvol uit. Het herkent de problematiek en ziet in dat het nut en noodzaak van ingrijpen nu aan de orde is. Ik maak mij er zorgen over dat het plan van aanpak, dat er straks komt, weer een nieuwe papieren tijger wordt. We zeggen dat we alles gaan oppakken en over vier jaar zitten we weer in deze raad en krijgen wij deze zelfde discussie nog een keer. Het zou zomaar eens kunnen en dan doen wij ons werk niet goed. Ik zit erover te denken of er niet een motie gemaakt moet worden. Maar misschien geeft u straks zelf een signaal af dat dit niet nodig is. Zou het niet verstandig zijn dat wij als raad aan de auditcommissie en de archiefinspectie vragen om minimaal twee keer per jaar, één keer in het voorjaar en één keer in het najaar, tien dossiers te lichten om te kijken of ze op orde zijn? Het heeft volgens mij niet zozeer te maken met een vlucht naar voren en dat wij allemaal in het digitale tijdperk alles op orde moeten hebben om daar een tien voor te halen. Volgens mij heeft het veel meer te maken met discipline. Als je een brief binnenkrijgt, maak er twee gaatjes in, stop het in een klapper en je hebt je dossier eigenlijk al op orde. Zo praktisch kan het zijn, zo doe je het thuis ook met je bankafschriften.

De heer **Jeene**: Totdat de klapper in een kast belandt waarvan niemand weet dat daar die klapper had horen te staan. Dat is natuurlijk het probleem.

De heer **Busschops**: Dus het gaat om werkafspraken. Laten we nu niet de ambitie hebben om alles te gaan digitaliseren. Totdat het zover is, stroomt er nog heel veel water door de Waal. Laten we op dit moment, waarop we nog steeds op papier werken, er in ieder geval voor zorgen dat wij de papieren dossiers op orde hebben. Denk ook nog eens aan de suggestie, die ik eerder heb gedaan, voor een kwaliteitssysteem.

In onze optiek zouden de auditcommissie, de archiefinspectie en misschien zelfs wel de stadscontrol, een belangrijke rol kunnen hebben in de controles, ter voorbereiding op de accountantscontrole en de Wet revitalisering generiek toezicht die van kracht is geworden. Het college hoort ook verslag te doen aan de raad en aan de provincie. Er zijn nu allerlei instrumenten voor handen. Laten we als college en raad hier goed in optrekken en ons huis op orde maken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer De Wit.

De heer **De Wit**: Dank u wel voorzitter. Ik kan mij aansluiten bij de vorige spreker. Ik denk ook dat wij als raad naar onszelf moeten kijken, want ook wij zouden jaarlijks, als vaste afspraak, geïnformeerd moeten worden. Als we niet geïnformeerd worden en er niets van zeggen, hebben wij in dit proces ook zelf steken laten vallen. Voor D66 is archiefbeheer onderdeel van transparantie en openbaarheid van bestuur. Een goed toegankelijk archief is essentieel, niet alleen voor raadsleden maar ook voor burgers en andere partijen om met de gemeente in dialoog te kunnen gaan over problemen en ook als er geen problemen zijn, is het ook noodzakelijk. Wij willen ook graag een verbetering van de situatie. Wij weten dat het moeilijk is, maar het is wel nodig. We hebben ook via de Rekenkamercommissie geïnformeerd hoe het in de rest van Nederland zit. Daar komt binnenkort een eenduidig antwoord op. Wij hebben begrepen dat er maar weinig gemeenten in

Nederland zijn die het goed op orde hebben. Maar zelfs dat is geen reden om het in Nijmegen niet na te streven. En het is ook geen reden voor de raad om hier niet veel dichters op te gaan zitten. Mijn conclusie is dat wij als raad dichters op deze materie moeten zitten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Krijger.

De heer **Krijger**: Ik heb twee soorten opmerkingen. De eerste opmerking is dat dit dossierbeheer een verwaarloosd dossier is in onze ogen, maar ook volgens de rapportage die nu op tafel ligt. We kunnen constateren dat het niet de aandacht heeft gekregen die het verdient, maar dat er ook niet gedaan is wat erover afgesproken is. Dat zou dus echt heel anders moeten. Daarmee laten we efficiency en effectiviteit liggen, maar ook de hele rechtmatigheid kan kritisch worden, hoewel wij van de accountantsdienst nooit de opmerking hebben gehad dat in die zin het dossier niet goed op orde is. We constateren in ieder geval, met de Rekenkamer, dat het dossier verwaarloosd is, dat er meer dwingend iets aan de orde gesteld moet worden, dat het college nu niet met vrijblijvende maatregelen tevoorschijn kan komen. Wat dat betreft zien we het plan graag tegemoet. Ik zou ook ervoor willen pleiten dat wij dit onderdeel systematisch aan de orde laten komen binnen de paragraaf bedrijfsvoering. Het onderdeel dossiervorming, in combinatie met de informatievoorziening moet daar dwingend aan de orde komen, zodat wij daar concreter over kunnen praten. Gelukkig deelt het college, wat dat betreft, de bevindingen die er gemaakt zijn vanuit het rapport. Als ik inhoudelijk op dingen inga, dan dreigt, met het voorstel dat er nu ligt, dat de aandacht een beetje gaat naar de dossiers die niet goed op orde zijn. Dossiers worden niet gevormd in het archief. Dossiers worden gevormd in de werkende organisatie. Dat gebeurt in werkprocessen waar mensen met elkaar aan het werk zijn. Daar ligt de kern voor verbetering die opgepakt moet worden. Ik heb in die zin een aantal zaken goed bekeken en gezien dat intern er heel wat goede voorwaarden aanwezig zijn. Er liggen behoorlijk goede richtlijnen waar andere gemeenten hun vingers bij af kunnen likken. Er zijn goede informatiesystemen beschikbaar. Er is professionele ondersteuning aanwezig. Dus de voorwaarden om het goed te doen, zijn aanwezig. Op deelgebieden zijn zichtbaar ook verbeteringen bereikt. Eigenlijk is er, om het goed te gaan doen, niets aan de hand. Des te verbazender is het dat de brede verbeteringen dus niet doorgezet zijn. Ik vraag mij af of het lijnmanagement zich wel bewust is van het verlies dat hiermee geleden wordt. Ik zou graag van het college willen horen hoe het daartegen aankijkt en hoe het denkt daar verbetering in aan te brengen. Dit thema speelt al 25 jaar in dit huis en schijnbaar is er nog niet veel veranderd.

Een ander punt is of wij ons af moeten vragen of wij als gemeenteraad, met de constatering dat de dossiers niet helemaal goed op orde zijn, een goede informatievoorziening beschikbaar hebben. Krijgen wij complete, goede informatie? Hoe zit het met de garantie daaromheen?

Een ander punt is dat, als het goed aangepakt wordt, het kwaliteit oplevert en geld oplevert voor de werkende organisatie. Kunnen wij van het college verwachten dat in het verbeterplan ook iets geduid wordt over de kansen die er zijn voor de kwaliteitsverbetering van de werkende organisatie en de informatievoorziening, maar ook in de zin van kostenbesparing die bereikt kan worden en kunnen die onderdeel worden van de efficiencyverslagen die verder gemaakt moeten worden in dit huis? Wat is de visie van het college hierop? Wanneer krijgt de raad dan concreet een verbeterplan voor de neus? Wilt u dat vervolgens ook structureel meenemen in de paragraaf bedrijfsvoering?

Over de archiefverordening zijn we het eens, maar dat is niet het thema waar we nu over praten. Bedankt.

De **voorzitter**: De heer Van Hooft.

De heer **Van Hooft**: Het dossierbeheer is een hardnekkig probleem. Zolang als ik in de raad zit, is het al een probleem en het is nog nooit opgelost. Zolang als de Rekenkamer bestaat is het ook al een probleem. Die hebben bij ieder onderzoek steeds weer vastgesteld dat zij maar de helft van de dossiers boven tafel konden krijgen of na heel veel duwen en trekken na een half jaar uiteindelijk min of meer een volledig dossier. Dit moet een keer opgelost worden. Natuurlijk zijn er kosten verbonden aan het fatsoenlijk beheren van je dossiers. Maar je moet je ook eens afvragen wat de kosten zijn die verbonden zijn aan het feit dat je de dossiers niet fatsoenlijk beheert. Die zijn volgens mij vele malen groter, want iedere keer als er weer eens een dossier nodig is, moeten er vijf ambtenaren ingeschakeld worden om in alle hoeken van dit huis overal rotzooi bij elkaar te rapen. Dat kan volgens mij niet de bedoeling zijn.

Ik zou ervoor willen pleiten om fors in te zetten op de digitalisering. Volgens mij is papier geduldig. En iets wat keurig is opgeslagen in een mapje, wat vervolgens bij iemands verhuizing van het ene bureau naar het andere bureau meeverhuist of toevallig blijft liggen en vervolgens daardoor zoekraakt. Dat zijn eenvoudige dingen in het normale menselijke verkeer. Het papier verdwijnt dan gewoon onder in een la of achter in een kast of in een archief waar nooit meer iemand van weet dat daar ooit een archief stond. Bij digitalisering heb je dat probleem alvast getackeld.

Een ander aspect is dat wij zo veel mogelijk dat gewoon meteen openbaar moeten maken. Dan zijn er mensen in deze stad die er een hobby van maken om eens te kijken of die dossiers volledig zijn. Als die mensen er dan toch eenmaal zijn, laten wij daar dan nuttig gebruik van maken en laten wij dan ook hun adviezen en inbreng daarvoor nuttig gebruiken zodat we bij wijze van spreken een soort schaduwrapporteur dossierbeheer hebben. Vooral bij dit laatste punt ben ik benieuwd of het college daaraan mee wil doen. Volgens mij zijn bijna al die dossiers stukken die volgens de Wet openbaarheid van bestuur opvraagbaar zijn. En als ze dat zijn, dan kun je ze net zo goed openbaar maken. Bij geheime stukken kan je gewoon zeggen: "Dit stuk zit in het dossier en daar staat het kopje geheim achter." Je kunt wel wat publiceren zonder dat de inhoud van dat stuk gepubliceerd wordt. Ik zou kiezen voor zware transparantie en zware digitalisering zodat door iedereen, ook extern, te controleren valt wat er is. En dan kan je ook zeggen dat wat niet in het openbare publiektoegankelijke dossier staat, zit dus niet in het dossier. Dan kan iedereen zeggen: "Wat is dit hier? We hebben al zes raadsbesluiten over de Mensec genomen en nu kijk ik toevallig in het dossier Mensec en ik kom die raadsbesluiten niet tegen." Dan kan zelfs ik als eenvoudig raadslid tegen de wethouder zeggen dat het dossier niet klopt. Op deze manier denk ik dat we sneller veel stappen verder komen. Het is wel al de zoveelste keer dat het college zegt: "Dat gaan we nu echt verbeteren", maar volgens mij maak je, door het structureel anders aan te pakken ook kans dat het echt gaat werken. Anders denk ik dat we over vijf of over tien jaar weer een dergelijk rapport krijgen. Het is geen politiek sexy onderwerp. Hier gaan raadsleden zich echt niet druk over maken, totdat er een Rekenkamer komt die zegt dat het weer niet deugt en dan gaan wij dit allemaal weer een keer roepen. Maar hier gebeurt verder niets mee. Dus je moet het structureel goed aanpakken zodat hobbyisten op dat gebied er stevig tegenaan kunnen en ook goed kunnen controleren.

De **voorzitter**: De heer Reinhoudt.

De heer **Reinhoudt**: Dank u wel voorzitter. Het is inderdaad een weerbarstig iets. Je wordt er moedeloos van als je jaar in jaar uit constateert dat de archieven niet op orde zijn. Het wordt ook niet beter. Het meest merkwaardige in het rapport van de Rekenkamer vond ik wel om te lezen dat het juist bij die dossiers slechter gaat, waar men de maatregelen die tot verbetering hadden moeten leiden, uitgevoerd heeft. De dossiers waar geen maatregelen genomen zijn, zijn het best beoordeeld. Je zou bijna de conclusie trekken dat ze er nooit meer over moeten praten, dan komt het vanzelf goed, maar dat is misschien iets te gemakkelijk. Wij hechten erg aan een transparante organisatie. Ik kan altijd alles vinden via Google en ik zou het liefst willen dat het hele gemeentedossier integraal via Google toegankelijk was. Er zijn dossiers, ik noem er een paar, de Waalsprong, het Waalfront, de Stadsbrug, Wmo, Warmtenet, de parkeerpalen. Ik heb een donkerbruin vermoeden dat een toekomstige raad daar nog wel eens onderzoek naar wil doen. Het zou goed helpen als alle archieven op orde zijn.

Wat er moet gebeuren? Geen metertje op het dashboard, dat beeld vind ik prachtig. Hoe je een dergelijk metertje maakt, geen idee. Wat mij betreft lijkt het op Google. Ik hoop dat het college met een doordacht besluit komt dat inderdaad tot verbetering leidt.

De **voorzitter**: De heer Eigenhuijsen.

De heer **Eigenhuijsen**: Last but not least. Het dossierbeheer is een behoorlijk dossier aan het worden. Ik heb het doorgespit en je wordt er inderdaad niet vrolijk van. Het zijn harde conclusies van de Rekenkamer maar conclusies die wij allang kenden en die ook al in eerdere dossiers naar voren zijn gekomen. Wat mij wel opvalt, is dat het niet op orde zijn van de dossiers komt door een ontbrekend gevoel van urgentie. Dat verbaast mij dan wel weer. Vooral als je weet hoelang wij er al over praten. Ik heb ook over de oplossing nagedacht. Ik weet niet of de oplossing van de heer Van Hooft nou iets is. Dan moet je denken dat een brief die binnenkomt, meteen gescand wordt en dan online geplaatst wordt. Dat zou een optie zijn. Ik voel wat meer voor de optie van de heer Busschops om gewoon twee keer per jaar door een auditcommissie een aantal dossiers te laten lichten, maar het mag voor mij ook wel één keer per jaar.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan geef ik eerst het woord aan mevrouw Kunst omdat zij over een kwartier deze kamer verlaat.

Mevrouw **Kunst**: Dank u wel. Misschien even goed om uit te leggen waarom wij hier allebei zitten. Het heeft ermee te maken dat ik als eerste uit het college verantwoordelijk ben voor het archief en ook voor de archivaris en de twee stukken die nu ter besluitvorming voorliggen, namelijk de Archiefverordening en het besluit Informatiebeheer. Ik ga daarom in op vragen die in dit verband relevant zijn.

De verordening heeft als doel om de digitalisering ook beter te regelen. Dat wordt toch een belangrijk onderwerp voor de komende tijd. Het heeft ook tot doel om goed te regelen wie waar verantwoordelijk voor is in de organisatie. Dat heeft ook te maken met de organisatiewijziging

sinds 1 januari. Er staat ook in dat de archiefinspecteur twee onderdelen van de gemeente inspecteert. Hij inspecteert alle gemeentelijke stukken die bij alle dossiers horen en bij alle portefeuilles horen en hij inspecteert alle Gemeenschappelijke Regelingen waar ook een archief van bijgehouden wordt. Aan het begin van het opzetten van een Gemeenschappelijke Regeling wordt afgesproken welke gemeente daar de archieven van beheert. Wat slechter geregeld is, dat staat in artikel 8 van de Archiefverordening, is de derde categorie waar wij bij betrokken zijn. Dan gaat het over de verbonden partijen. Eigenlijk moet je veel meer, in de toekomst ook bij nieuwe verbonden partijen, goed regelen hoe je omgaat met het archiveren daarvan. Er wordt nu veel meer aan gedaan dan dat in het verleden het geval was, maar dat is niet altijd goed geregeld en daar doet de inspecteur ook geen onderzoek naar. Dat zou ook iets kunnen zijn wat wij met elkaar beter moeten doen.

In het rapport van de Rekenkamer stond ook, en dat is een misverstand geweest in de organisatie, dat in artikel 9 de archivaris elk jaar verantwoording moet afleggen aan het college en aan de raad. Dat is ook elk jaar gebeurd. De archivaris heeft ook aan mij als verantwoordelijke portefeuillehouder verantwoording afgelegd. Het waren altijd rapporten waarin wel wat puntjes stonden, maar waarbij ik niet het beeld geschetst kreeg dat nu uit het rapport van de Rekenkamer naar voren komt. Ik heb de ervaring en dat is ook de ervaring van het college, dat als wij om stukken vragen deze er ook zijn. Het garandeert natuurlijk niet dat ze ook in dat dossier zitten waar je acuut in zou grijpen. Ons beeld is toch wel dat veel stukken in deze organisatie ook gewoon voorhanden zijn. Wat bleek, is dat het dan eigenlijk naar een andere afdeling moest, die daar dan een college- en raadsvoorstel maakte. Dat is in het verleden niet gebeurd en dat zullen wij acuut repareren. In de toekomst zullen wij ervoor zorgen dat het verslag van de archivaris ook naar uw raad komt. Het zou een goed instrument kunnen zijn om daarmee verantwoording af te leggen aan de raad met misschien nog een paar specifieke vragen. Op deze manier wordt elk jaar verantwoording afgelegd aan de raad met de bevindingen van de archivaris. Het is iemand die daarvoor geleerd en gestudeerd heeft en er ook bevoegd voor is. Hij legt dan verantwoording aan u af over de stukken die in de gemeente geproduceerd worden en over het beheer daarvan. Ik kan mij voorstellen dat je de archivaris ook onderzoek laat doen naar de archivering van de verbonden partijen binnen de gemeente Nijmegen. Dat is mijn toelichting bij de beide besluiten die voorliggen. Het is een eerste stap naar een verbetering zodat wij een eigentijdse verordening en een besluit hebben waarin een aantal dingen in onze beleving goed geregeld zijn.

De heer **Van Hooft**: Voorzitter, mag ik mevrouw Kunst een vraag stellen?

De **voorzitter**: Ja.

De heer **Van Hooft**: Hoe verklaart u het dat aan de ene kant de Rekenkamer herhaaldelijk, maar ook nu weer, tot de conclusie komt dat het dossierbeheer hier niet op orde is en dat u zegt: "Van de archivaris krijgen wij af en toe te horen dat er wat puntjes zijn." Het gat tussen die twee beelden is wel erg groot. Het doet mij haast vermoeden of dat de Rekenkamer de plank volledig mislaat of dat wij een archivaris hebben die er vrij gemakkelijk mee omgaat. Het is een van beide of ligt de waarheid in het midden?

De **voorzitter**: Mevrouw Kunst.

Mevrouw **Kunst**: In het rapport van de Rekenkamer staat dat de archivaris die dossiers ziet die ook vaak al afgehandeld zijn en die dan in het statisch archief terechtkomen. De Rekenkamer doet onderzoek bij dossiers die 'nog onder handen zijn'. Daar kan een verschil in zitten van interpretatie en dat moet de verklaring zijn waarom de archivaris, die ook elk jaar een monitor toepast, tot andere conclusies komt dan de Rekenkamer in dit geval gekomen is. Het lijkt mij goed dat wij elk jaar dat monitorverslag van de archivaris ook naar u toesturen en naar het college en dat we daar de bevindingen bij doen en een verslag van de stand van zaken over het beheer van het archief in de organisatie.

De **voorzitter**: De heer De Wit.

De heer **De Wit**: Dank u wel. Ik begrijp dat de rapportage van de archivaris vooral gaat over het statisch archief, dus over de dossiers die voltooid zijn en gearchiveerd worden, en dat het dynamisch archief door de Rekenkamer onderzocht is. Ik zou de rapportages van de archivaris ook graag gericht zien op het dynamisch archief.

Mevrouw **Kunst**: De archivaris doet meer. Hij onderzoekt ook de systematiek van het archiveren, dus of men zich houdt aan de regels die afgesproken zijn. Hij onderzoekt meer dan alleen het statisch archief. De Rekenkamer heeft het onderzoek bij de projecten gericht op de dossiers die 'onderhanden zijn'. Wat je in de praktijk ziet, is dat de medewerkers bepaalde stukken nog bij zich op het bureau hebben en niet in het centraal archief hebben opgeslagen. De stukken zijn er wel, maar niet op de plaats waar ze volgens de letter van de wet geacht worden te zijn. De archivaris doet meer dan alleen het statisch archief en de dingen die er binnenkomen om definitief te worden opgeborgen. Hij doet ook de hele systematiek en de controle op hoe het werkt binnen de hele organisatie en dat mensen zich houden aan de spelregels die wij met elkaar hebben afgesproken.

De **voorzitter**: Nog meer vragen voor mevrouw Kunst? De heer Krijger.

De heer **Krijger**: Als er een rolscheiding is tussen de ondersteuning, met name de registratuur of de DIV-eenheid ten opzichte van de lijnorganisatie en je maakt de lijnorganisatie verantwoordelijk voor de dossierhantering, dan kan ook die ondersteuning signalerend zijn in de mate waarin die stukken in de eigen bureaulade blijven zitten. Is daar ook een weg in te vinden?

Mevrouw **Kunst**: Daar gaat de heer Jeene zo meteen op in. De stukken zijn er vaak wel, maar ze liggen nog bij de ambtenaar in de bureaula terwijl ze eigenlijk in het archief moeten zitten. Ze zijn niet verdwenen.

De **voorzitter**: Dan geef ik nu het woord aan de heer Jeene.

De heer **Jeene**: Voorzitter, dank u wel. De Rekenkamer constateert in haar rapport dat een en ander niet op orde is. Als college hebben wij dat onderschreven in de brief die u ook heeft.

Ik ga op een aantal punten in en dan in het bijzonder hoe het plan van aanpak er volgens het college uit zou zien en de vorm waarin dat zou kunnen.

Een aantal van u heeft gevraagd: "Is digitalisering niet gewoon de oplossing?". En dat is zo. Digitalisering is de oplossing vanwege het simpele feit dat als je goed regelt op welke wijze een stuk dat digitaal gemaakt is, gearchiveerd wordt, dan is het in één keer goed en dan kan het stuk ook niet meer verdwijnen. Zo simpel is het. Digitalisering is per definitie de oplossing. Als je maar op een goede manier die weg van digitalisering ingaat, dan los je de problemen een keer op. Dossiers verdwijnen natuurlijk niet, iedereen klikt drie keer door en je hebt wel een dossier, alleen weet je dan niet of dat het originele dossier is of dat soort zaken. Maar als je dat in je digitaliseringslag goed regelt, dan kan dit heel trage dat iedere vier jaar weer aan de orde komt, toch een keer opgelost worden. Ik realiseer mij dat het nooit helemaal volledig opgelost is, maar wel met slagen die vele malen groter zijn dan we de afgelopen 20 tot 25 jaar gemaakt hebben.

Voor het plan van aanpak hebben wij het volgende idee. Eerst de vorm waarin. Collega Kunst zei het net al. De gemeentelijke archivaris maakt ieder jaar een jaarverslag. Dat jaarverslag is eigenlijk een beetje blijven hangen en we nemen ons voor om dat jaarverslag ieder jaar aan de raad toe te zenden. Dit jaarverslag verschijnt ieder jaar in maart of april. Dat verslag geeft een mooie opmaat naar allerlei andere zaken die dan spelen. Wij willen daar dan de volgende elementen specifiek in laten terugkomen, los van alle zaken die daar standaard inzitten en volgens de wet in het jaarverslag van de archivaris moeten staan. Ik zal ze in drie grote blokken proberen te scheiden en dat is dan de inhoud van het plan van aanpak.

De Rekenkamer zegt, en dat is het eerste blok, dat het gaat om bewustwording van de organisatie. Een praktisch punt daarvan is hoe je dat dan operationaliseert. Er wordt een aantal keren geconstateerd dat er instructies gemist worden voor beleidsmedewerkers hoe zij daarmee om moeten gaan. In het plan van aanpak moet daar heel bewust aandacht aan gegeven worden en daardoor doe je ook iets aan cultuurbeïnvloeding. Een onderdeel daarvan zijn de workshops die nu alleen maar door DIV-medewerkers bezocht worden. Deze workshops kan je in leertermen ook voor beleidsmedewerkers organiseren. Dat is het eerste blok.

Het tweede blok is, zeker de eerste paar jaar, het kritisch volgen van een aantal dossiers. Dan hebben we het over enige tientallen dossiers. Die zitten dan vooral op verbonden partijen. Dat willen we laten doen door het hoofd I&A, Informatiemanagement en Automatisering. Dat moet gezien worden als het helpen van de lijnorganisatie. De lijnorganisatie heeft te maken met tienduizenden dossiers, dus de lijn moet het doen. Maar je kunt wel doordat je de eerste paar jaar dat heel specifiek op een x-aantal kritische dossiers doet, je de lijn daarin extra stimuleren. Dat is de tweede lijn die we willen volgen.

Het derde blok zit heel specifiek op de digitalisering. We gaan, en daarin worden we landelijk gesteund, werken aan zogenaamde ondernemersdossiers. Dat is alles wat van buitenaf aangeleverd wordt, digitaal maken en meteen goed wegzetten. Als dat één keer goed gearchiveerd is, dan is het helemaal gearchiveerd. Praktisch moet je denken dat het voor een horecaondernemer kan zijn, dat dan dossiers over sociale hygiëne er in één keer inzitten, maar ook het uittreksel van de Kamer van Koophandel, en voor instellingen die subsidies krijgen, al die zaken die zij moeten aanleveren voor het krijgen van een subsidie. Als je dat als systeem neerzet, dan is dat een borging dat je het goed voor elkaar hebt. Dat zijn de drie vlakken waarin wij ons voorstellen dat te doen via het jaarverslag van de archivaris dat een wettelijk kader heeft. Dit gebruiken wij als

instrument om dat met uw raad te delen en als dat nodig is daar ook een discussie over te voeren. Deze drie elementen worden in het jaarverslag opgenomen en digitalisering is daarvoor de enige oplossing.

De **voorzitter**: De heer Busschops.

De heer **Busschops**: Dank u wel voorzitter. Begrijpt u mij niet verkeerd als ik zeg: "U moet gaatjes slaan in papier en dat papier in een ordner stoppen", dat dit de ideale oplossing is. Ook de weg van de digitalisering zie ik wel degelijk. Alleen in de eerdere discussie die ik met u gevoerd heb in het kader van het dossier Waalsprong hebt u gezegd: "Als we het digitale pad opgaan, dan kost dat ons miljoenen euro's." Ik hoop dat u in het plan van aanpak ook aan kunt geven hoe u met de kosten omgaat. Hoe zijn die gedekt en hoe ziet u dat?

U zei van de dossiers: "Alles is er wel." Dat is het criterium van volledigheid. De raad heeft ook opmerkingen gemaakt over de authenticiteit en de toegankelijkheid. De heer Van Hooft heeft gezegd: "Alles zal er wel zijn, maar waar zit het dan?". Dat blijft een punt van zorg. De hoofdlijnen van uw plan van aanpak zie ik heel goed, maar ik mis nog de gedragscomponent. U hebt het over het geven van instructies. Volgens mij is het niet zo dat niet iedereen weet hoe hij een archief moet maken en wat hij ermee moet doen. Het heeft ook te maken met een stuk discipline en houding en gedrag. Ik kan mij niet voorstellen dat alle subsidiedossiers van de miljoenen die wij krijgen vanuit het Rijk of vanuit Brussel niet op orde zijn. Want dan komt er meteen een accountant uit Den Haag of Brussel en dan krijgen wij meteen op onze sodemieter. Dat is, voor zover wij weten, nog niet gebeurd. Dus als er een bepaalde vorm van druk achter zit, dan kan het dus wel en als er een andere reden is, dan lijkt het wat moeilijker te gaan. Kunt u ook nog iets zeggen over hoe u met die gedragscomponent omgaat? Worden medewerkers, als ze hun dossiers niet op orde hebben, er in functioneringsgesprekken op aangesproken? Ik ben benieuwd hoe u dat zelf ziet.

Het kritisch volgen door het hoofd I&A vind ik een prima suggestie. Ik heb zelf nog de suggestie gedaan om de auditcommissie daar een rol in te geven. Bent u bereid om in dat proces het hoofd I&A te laten rapporteren aan de auditcommissie zodat zij namens de raad met het hoofd I&A in gesprek kunnen gaan en dat zelf ook actief kunnen monitoren? Dan pakken wij als raad zelf ook onze verantwoordelijkheid. Dat was mijn tweede termijn.

De **voorzitter**: De heer Eigenhuijsen.

De heer **Eigenhuijsen**: Ik hoor u dus zeggen dat de archivaris in zijn jaarverslag ook gaat rapporteren over lopende dossiers? Voor het jaarverslag dat wij in maart of april krijgen, selecteert hij ook een tiental dossiers, dat hij betreft bij het jaarverslag.

De **voorzitter**: Zijn er nog meer vragen aan de wethouder? De heer Van Hooft.

De heer **Van Hooft**: Het is jammer dat mevrouw Kunst nu weg is. Soms denk je wat langzamer en dan is de vogel al gevlogen.

De **voorzitter**: Misschien kan wethouder Jeene daar ook antwoord op geven.

De heer **Van Hooft**: We hebben het gehad over het onderscheid tussen het statische en het dynamische archief. Volgens mij bestaat dat onderscheid niet in een digitaal archief. Dan gaat alles wat geproduceerd wordt of binnenkomt meteen het digitale archief in. Er knikt daar een ambtenaar nee, maar ik zou denken dat als je zo werkt er uiteindelijk dus niets mis kan gaan, behalve dat je er nog niet de goede labels opgeplakt hebt. Het stuk zit dan in het systeem en je moet het alleen nog aan de goede tak hangen. Dat is met automatisering relatief eenvoudig in te richten en ook is het relatief eenvoudig om mensen daarop te disciplineren. Het is heel simpel, als je het fileetje niet ingevuld hebt, zegt die "Eu, eu, eu" en dan gaat er een berichtje naar de chef "Hij heeft het fileetje niet ingevuld" en dan komt de chef "Waarom heb je dat fileetje niet ingevuld?" Je kunt software zo maken dat het uitermate goed disciplineert en dat het er uiteindelijk toe leidt dat mensen het op de goede manier gaan doen. Dan hoef je bij wijze van spreken niet eens instructie op de werkplek te geven, want die software die zegt wel "Eu, eu, eu, niet goed."

De **voorzitter**: De heer Krijger.

De heer **Krijger**: Wanneer kunnen we het verbeterplan ontvangen?

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Jeene.

De heer **Jeene**: Kosten. Ik denk dat er voor de digitaliseringslag geen grote kosten gemaakt hoeven te worden zeker niet als het digitale archief efficiënt ingevoerd wordt en als het makkelijker toegankelijk wordt waardoor dingen vrijkomen. Als dat wel het geval is, dan maken wij daar melding van en ook hoe wij dat gaan oplossen in het plan van aanpak.

Het cultuuraspect. Dat zit op een aantal dingen. Je kunt het bij de entree van nieuwe medewerkers doen. Via instructies en workshops kan je daar aandacht aan besteden, maar ook, en dat is het tweede blokje, door het strikt volgen van enige tientallen dossiers door het hoofd I&A. Het idee erachter is een echt opvoedende werking. Het hoofd I&A zal daar de lijn op bevragen. Dat is een manier om dat cultuuraspect op te pakken.

U krijgt het plan van aanpak bij het eerstvolgende jaarverslag van de archivaris in maart of april. Daar zullen ook tijdschema's en eventuele kostenaspecten aan toegevoegd worden. Het gaat dan ook over lopende dossiers. Bij digitalisering is, als dat goed gedaan wordt, lopend en statisch gewoon gelijk. Dat is het voordeel van digitalisering. Je moet het goed markeren, onder het goede boompje hangen.

De rol van de auditcommissie. Als u dat wenst, kan de auditcommissie er natuurlijk in betrokken worden. Als u het mij niet kwalijk neemt, neem ik niet de woordkeuze 'rapporteert aan de auditcommissie' over. Maar het is bijvoorbeeld heel praktisch om dat in de auditcommissie te bespreken naar aanleiding van het jaarverslag van de archivaris.

De heer **Busschops**: Begrijp ik het goed dat de heer Jeene zegt dat ook de auditcommissie één keer per jaar het verslag van de archivaris krijgt? De auditcommissie bespreekt dit verslag en dat bespreken wij vervolgens in de raad? Ik bedoelde iets anders. Het hoofd I&A is druk bezig om

tientallen dossiers te volgen. Ik zou graag twee keer per jaar iets over die voortgang willen weten. Wat constateert het hoofd I&A? Dan kan je tussentijds bijsturen in plaats van dat je achteraf voor voldongen feiten staat. Rapporteren hoeft niet. Evalueren van de voortgang is wat mij betreft ook goed.

De heer **Jeene**: Ik zou het liever één keer per jaar doen. Na een jaar kan je zeggen waar je staat. Ik wil het graag koppelen aan een jaarverslag. Dan maak je er een formeel moment van. Een jaarverslag wordt aan de raad aangeboden en dat is beter dan iets er tussendoor doen. Ook ik ken vrij goed de agenda van de auditcommissie. Laten we dat in één keer goed doen. Je hebt ook het eerste jaar nodig om een slag te maken. Mijn voorkeur zou uitgaan naar één keer per jaar en dan gekoppeld aan het jaarverslag.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Busschops, een korte vraag.

De heer **Busschops**: Maar dan dus ook lopende zaken?

De heer **Jeene**: Ja, dan dus ook lopende zaken.

De **voorzitter**: Dan stel ik voor te komen tot een voorlopige afronding van deze kamerbespreking. Allereerst zal ik de gedane toezegging in het Rekenkamerrapport herhalen: "Als antwoord op het onderzoek zullen wij vooral gaan inzetten op het vergroten van het archiefbewustzijn in alle lagen van de organisatie. Naast de driejaarlijkse integrale archiefinspecties en alle andere geplande onderzoeken van de archiefinspectie zullen wij ook additioneel en continu de kwaliteit van een nader te bepalen groep belangrijke beleidsdossiers gaan monitoren en zorgdragen voor de volledigheid daarvan. Wij zullen nagaan hoe wij een goede operationele vertaling van de verantwoordelijkheden uit de gemeentelijke archiefregelgeving kunnen maken naar taken en bevoegdheden in de organisatie. Wij zullen op korte termijn nagaan hoe wij de geconstateerde tekortkomingen in de onderzochte dossiers kunnen oplossen. Alle noodzakelijke verbeteracties die nodig zijn, zullen vertaald worden in een verbeterplan. Daarbij wordt opgemerkt dat het plan niet uitputtend is, maar beschouwd moet worden als een leidraad die jaarlijks wordt aangevuld. Immers verbeteringen zijn altijd mogelijk en nodig."

Andere toezeggingen die gedaan zijn door de wethouders:

De raad ontvangt voortaan jaarlijks in maart/april het monitorverslag van de archivaris. In dit verslag worden de volgende drie elementen standaard opgenomen: de instructies aan ambtenaren, het kritisch volgen van een bepaald aantal dossiers door het hoofd I&A en de zogenaamde ondernemersdossiers. Hierin worden lopende zaken ook meegenomen.

De raad ontvangt bij het jaarverslag van de archivaris in maart/april 2013 ook het plan van aanpak van het college.

De heer **Jeene**: U had het over het monitorverslag, maar het is het jaarverslag. Het jaarverslag is iets anders dan het monitorverslag. Monitoring is een van de onderdelen van het jaarverslag.

De **voorzitter**: Ik hoor dat het al gewijzigd is. Nu moeten we met elkaar afspreken wat de vervolgbehandeling is. Wat willen we doen met dit stuk? Is er nog een kamerbespreking nodig? Ik denk het niet. Een besluitronde? Iedereen schudt nee. Wordt er een motie ingediend?

De heer **Busschops**: Ja, ik twijfel nog. Ik had gehoopt dat de wethouder had gezegd: bij het niet rapporteren aan de auditcommissie, maar het evalueren van de voortgang. Het is een dossier dat al jaren slaapt. Ik krijg het gevoel dat het college zegt dat het allemaal wel meevalt qua volledigheid en dat we nog iets moeten gaan oppakken, maar dat er wel een jaar nodig is om alles nog op orde te brengen. Dus ik vraag mij af waar het bezwaar van de wethouder zit om tussentijds, en dat hoeft niet heel zwaar te zijn, in gesprek te gaan met de auditcommissie. Daar zit de crux van deze discussie.

De heer **Jeene**: Ik heb daar geen probleem mee. Dat kan uitstekend in bijvoorbeeld oktober.

De **voorzitter**: Als de heer Busschops hier akkoord mee gaat? De heer Van Hooft.

De heer **Van Hooft**: Er is nog een ding volgens mij. Je kunt als commissie niet zomaar besluiten dat de auditcommissie allerlei dingen moet gaan doen. Volgens mij moeten wij dan besluiten dat de auditcommissie het als een van haar taken gaat zien om dit jaarlijks te bespreken en vervolgens daarover een oordeel aan de raad te geven. Het is iets te gemakkelijk om hier te zeggen dat de auditcommissie het wel oplost.

De heer **Busschops**: Mag ik proberen om hier wat helderheid in te brengen? Het gaat vooral om de informatie-uitwisseling met de auditcommissie. Een auditcommissie maakt samen met de organisatie en de portefeuillehouder werkafspraken over wat er bekeken en onderzocht wordt. Dus dat is geen diepgravend onderzoek. Het is gewoon een gesprek over de voortgang net zoals over alle onderwerpen die regelmatig de revue passeren.

De heer **Van Hooft**: Maar als wij willen borgen dat één keer per jaar de auditcommissie dit bespreekt, dan moeten wij daar toch iets over besluiten? Of niet? Of kan de auditcommissie dat op eigen houtje regelen en moeten wij hopen dat het goed komt?

De **voorzitter**: Kunnen wij afspreken dat dit wordt uitgezocht? Mocht het zo zijn dat er verder geen besluit nodig is om een auditcommissie dit te laten doen, dan laten we het hierbij. En als het nodig is dat er nog een besluitronde op de agenda geplaatst wordt, dan komt het bij u terug. Is het zo akkoord? Dat is het geval.

Het raadsvoorstel. Gelet op de bespreking stel ik voor dit raadsvoorstel te behandelen als hamerstuk. Het zal vanavond dan geagendeerd staan. Dan sluit ik hierbij de kamerronde.